

This question paper contains **9** printed pages]

NA—119—2022

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(CBCS/New Pattern)

COMMERCE

Paper (BC-3.2)

(Cost Accounting)

(Tuesday, 14-6-2022)

Time : 2.00 p.m. to 5.45 p.m.

Time— 3.45 Hours

Maximum Marks—75

- N.B. :— (i) Q. No. 1 is compulsory for **20** marks.
(ii) Question Nos. **2** to **4** are alternative questions for **15** marks each.
(iii) Question No. **5** short note of **10** marks.*

1. From the following particulars, prepare statement of cost showing : **20**

- (i) Cost of materials used;
(ii) Prime Cost;
(iii) Factory Cost;
(iv) Office Cost;
(v) Total Cost.

₹

Opening Stock of Raw Materials	50,000
Purchase of Raw Materials	1,70,000
Closing Stock of Raw Materials	80,000
Carriage Inward	10,000
Direct Wages	1,50,000
Factory expences	20,000
Direct Expences	30,000
Factory Rent	10,000

P.T.O.

WT

(2)

NA—119—2022

Office Rent	1,000
Depreciation on Factory Machinery	3,000
Factory Materials	1,000
Depreciation on Office Furniture	200
Office Salary	5,000
Salesman's Salary	4,000
Factory Supervision	11,400
Other Office Expenses	1,800
Manager Salary :	
Factory	8,000
Office	4,000
Selling Department	12,000
Other Selling Exp.	2,000
Travelling exp. (Salesman)	2,200
Carriage outward	2,000
Sales	5,00,000
Advertisement	4,000
खालील माहिती वरून पुढील माहिती दर्शविणारे परिव्यय विवरण पत्र तयार करा :	
(i) उपयोगात आणलेल्या सामग्रीचे मुळ्य	₹
(ii) प्रधान परिव्यय	50,000
(iii) निर्माणी परिव्यय	1,70,000
(iv) कार्यालय परिव्यय	80,000
(v) एकूण परिव्यय	
सुरुवातीचा कच्चा माल	50,000
खरेदी केलेला कच्चा माल	1,70,000
शेवटचा शिल्लक कच्चा माल	80,000

WT

(3)

NA—119—2022

आगत वाहन व्यय	10,000
प्रत्यक्ष मजुरी	1,50,000
निर्माणी खर्च	20,000
प्रत्यक्ष खर्च	30,000
निर्माणी भाडे	10,000
कार्यालय भाडे	1,000
निर्माणी संयंत्रावरील घसारा	3,000
निर्माणी सामुग्री	1,000
कार्यालयीन फर्नीचर वरील घसारा	200
कार्यालय वेतन	5,000
विक्रेत्याचे वेतन	4,000
निर्माणी पर्यवेक्षण	11,400
इतर कार्यालयीन खर्च	1,800
व्यवस्थापकाचे वेतन :	
निर्माणी	8,000
कार्यालय	4,000
विक्री विभाग	12,000
इतर विक्री खर्च	2,000
प्रवास खर्च (विक्रेत्याचा)	2,200
निर्गत वाहन व्यय	2,000
विक्री	5,00,000
जाहिरात	4,000

P.T.O.

2. The following transactions took place in respect of materials during the month of January 2020 : 15

Date	Particulars	Quantity (kg)	Rent per unit (₹)
Jan. 02	Received	2,000	10
Jan. 06	Received	300	12
Jan. 09	Issued	1,000	—
Jan. 10	Issued	200	—
Jan. 11	Received	200	14
Jan. 16	Issued	1,000	—
Jan. 22	Issued	100	—
Jan. 25	Received	300	15
Jan. 30	Issued	200	—

You are required to write up Stores Ledger Account under the 'FIFO' method.

जानेवारी 2020 या महिन्यात एका सामग्रीच्या बाबतीत खालील व्यवहार घडून आले आहेत :

दिनांक	विवरण	संख्या (मात्रा)	प्रत्येक एककाची (किंमत ₹)
जाने. 02	प्राप्ती	2,000	10
जाने. 06	प्राप्ती	300	12
जाने. 09	निर्गमन	1,000	—
जाने. 10	निर्गमन	200	—
जाने. 11	प्राप्ती	200	14
जाने. 16	निर्गमन	1,000	—
जाने. 22	निर्गमन	100	—
जाने. 25	प्राप्ती	300	15
जाने. 30	निर्गमन	200	—

'प्रथम आगमन प्रथम निर्गमन' या पद्धतीचा अवलंब करून सामग्री प्रपंजी तयार करा.

Or

(किंवा)

The following information is available in respect of a particular material :

- (1) Normal usage 600 units per week.
- (2) Minimum usage 300 units per week.
- (3) Maximum usage 900 units per week.
- (4) Re-order quantity 3,600 units.

You are required to calculate :

- (1) Re-order Level
- (2) Maximum Level
- (3) Minimum Level
- (4) Average Level.

विशिष्ट सामग्रीच्या संदर्भात खालील माहिती उपलब्ध आहे :

- (1) सामान्य वापर दर आठवड्याला 600 युनिट्स
- (2) किमान वापर दर आठवड्याला 300 युनिट्स
- (3) जास्तीत जास्त वापर दर आठवड्याला 900 युनिट्स
- (4) 3600 युनिट्सची पुन्हा ऑर्डर.

आपण गणनाकरणे आवश्यक आहे :

- (1) पुन्हा ऑर्डर पातळी
- (2) कमाल पातळी
- (3) किमान पातळी
- (4) सरासरी पातळी.

3. From the following particulars, calculate the earning of worker 'A' worker 'B' :

Standard time allowed : 10 units per hour.

15

Normal time rate per hour : ₹ 1. p. hour. Differentials to be applied 80% of piece rate

When 120% of piece rate at or above standard.

P.T.O.

In a certain day of 8 hours 'A' produces 75 units whereas 'B' produces 100 units.

खालील माहितीच्या आधारे 'अ' आणि 'ब' कामगाराचे प्राप्ती (Earning) चे आगणन करा :

प्रमापीत वेळ : 10 एकक प्रति तास.

प्रति तास साधारण दर : एक रुपया प्रति तास.

खालील भिन्न दराचा वापर करावा : 80% कार्यभूती प्रमापापेक्षा कमी काम.

120% कार्यभूती दर प्रमाप व त्या पेथा जास्त काम असल्यास.

एका ठराविक 8 तासाच्या दिवसात 'अ' 75 नगाचे उत्पादन करतो आणि 'ब' 100 नगाचे उत्पादन करतो.

Or

(किंवा)

Calculate the total earning of a worker under :

(I) Halsey Plan.

(II) Rowan Plan

Information given :

Standard time—45 hours

Time taken—30 hours

Hourly rate of wages is ₹ 1 per hour plus a dearness allowance @ 50 paise per hour worked.

एका कामगाराचे एकून उत्पन्न माहित करा :

(I) हाल्से योजना.

(II) रोवन योजना.

प्रमाप समय—45 तास

घेतलेला वेळ—30 तास

मजुरीचा दर प्रति तास ₹ 1 असून अधिक केलेल्या कामाच्या प्रति तासाला 50 पैसे प्रमाणे महागाई भत्ता ?

4. Calculate the Machine hour rate from the following information : 15 ₹

(i) Rent of the department (1/5 area occupied by the machines 780 p.a.

(ii) Lighting (out of 12 points, 2 points are for this machine) 288 p.a.

(iii) Insurance 36 p.a.

(iv)	Cotton waste etc.	60 p.a.
(v)	Foreman's salary (1/4 for the machine)	6,000 p.a.
(vi)	Cost of machine	9,200
(vii)	Scrap value	200

It is assumed from past experience :

- (a) That the working life of machine is 10 years.
- (b) That the machine will work 1,800 hours annually.
- (c) That the estimated cost of repairs and maintenances will be ₹ 1,125 for whole life.
- (d) That the machine consumes 5 units of power per hour, rate of power is 6 paise per unit.

खालील माहिती वरून यंत्र तास दराची गणना करा :

	₹
(i) विभागाचे भाडे (यंत्राणे 1/5 जागा व्यापली आहे.)	780 प्रतिवर्ष
(ii) प्रकाश (12 पॉइंट पैकी 2 पॉइंट या यंत्राकरीता)	288 प्रतिवर्ष
(iii) विमा	36 प्रतिवर्ष
(iv) कापुस वेस्ट इत्यादी	60 प्रतिवर्ष
(v) मुकदमाचे वेतन (1/4 या यंत्राकरीता)	6,000 प्रतिवर्ष
(vi) यंत्राचे मुल्य	9,200
(vii) झेप मुल्य	200

मागील अनुभवावरून असे ग्रहित धरले आहे की :

- (अ) यंत्राचे कार्य आयुष्य 10 वर्ष आहे.
- (ब) यंत्र वार्षिक 1,800 काम करील.
- (क) यंत्राच्या आयुष्मान अंदाजे दुरुस्ती व भरणपोषणाचा ₹ 1,125 खर्च येईल.
- (ड) हे यंत्र प्रत्येक तासाला 6 पैसे प्रति एकक प्रमाणे 5 एकक शक्तीचा वापर करते.

Or
(किंवा)

From the following information comput machine hour rate :

	₹
(1) Cost of Machine	80,000
(2) Installation Charges	8,000
(3) Estimated Scrap Value (Life of Machine 15 years.)	3,000
(4) Rent & Rate for the shop p.m.	400
(5) Insurance premium for the machine (p.a.)	1,000
(6) Repairs and maintenance (p.a.)	1,200
(7) Power 10 units per hour	—
(8) Rate of power per 100 units	30
(9) Estimated working hours 1,800 p.a.	—
(10) Supervisors salary (p.m.)	1,000
(11) General lighting for the shop (p.m.)	500

The machine occupies 1/5 of the total area of the shop. The supervisor is expected to devote 1/4 of his time to this machine.

खालील माहिती वरून यंत्र तास दराची गणना करा :

	₹
(1) यंत्राचे मुल्य	80,000
(2) स्थापना खर्च	8,000
(3) अंदाजीत क्षेप मुल्य (यंत्राचा जिवनकाळ 15 वर्ष)	3,000
(4) दुकानसाठी भाडे व कर दरमहा	400
(5) यंत्रासाठी विमाहाप्ता (प्रतिवर्ष)	1,000
(6) दुरुस्ती व भरण पोषण	1,200
(7) शक्ती : 10 एक दर तासी	—

- (8) शक्तीचा दर प्रति 100 एकक 30
- (9) अपेक्षीत कार्य तास 1,800 प्रतिवर्ष —
- (10) पर्यवेक्षकाचे वेतन (दरमहा) 1,000
- (11) दुकानाकरीता सामान्य प्रकाश (दरमहा) 500
- यंत्राने दुकानाच्या एकूण जागेपैकी $1/5$ जागा व्यापली आहे. पर्यवेक्षकाकडून त्याच्या वेळेतील $1/4$ वेळा संबंधीत संयंत्राच्या देखरेखीसाठी खर्च करण्याचे अपेक्षीत आहे.

5. Write short notes on any two of the following : 10

- (i) Last In First Out (LIFO)
- (ii) Classification of overhead
- (iii) Abnormal loss
- (iv) Elements of cost.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) अंतिम आगमन प्रथम निर्गमन
- (ii) अधिव्ययाचे वर्गीकरण
- (iii) असाधारण हानी
- (iv) परिव्ययाचे घटक.